DOMSTOLENS DOM
av den 13 oktober 1977*

I mål 22/77

har Cour du travail i Mons till domstolen gett in en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 177 i EEG-fördraget i det mål som pågår vid den nationella domstolen mellan

Fonds national de retraite des ouvriers mineurs, Bryssel

och

Giovanni Mura, Boussu (Belgien).

Begäran avser tolkningen av artikel 12 i rådets förordning nr 1408/71 av den 14 juni 1971 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjer flyttar inom gemenskapen (EGT nr L 149, 5.7.1971, s. 2, fransk version; svensk specialutgåva, del 05, volym 01).

DOMSTOLEN

sammansatt av ordföranden H. Kutscher, avdelningsordförandena M. Sørensen och G. Bosco samt domarna A. M. Donner, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore, A. J. Mackenzie Stuart, A. O'Keeffe och A. Touffait,

generaladvokat: J.-P. Warner,
justitiesekreterare: A. Van Houtte,

meddelar följande

dom

DOMSKÄL

1 Genom dom av den 21 januari 1977, som inkom till domstolens kansli den 10 februari 1977, har Cour du travail i Mons, i enlighet med artikel 177 i

* Rättegångsspråk: franska.

EEG-fördraget, ställt en fråga om tolkningen av artikel 12 i rådets förordning (EEG) nr 1408/71 av den 14 juni 1971 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjer flyttar inom gemenskapen (EGT nr L 149, 5.7.1971, s. 2, fransk version; svensk specialutgåva, del 05, volym 01).

2 Denna fråga har uppkommit under en tvist om den behöriga belgiska institutionens beräkning av invaliditetspensionen för svaranden i målet vid den nationella domstolen, en italiensk medborgare som har arbetat som gruvarbetare, först i Frankrike och sedan i Belgien.

3 I Belgien uppfyllde denne arbetstagare samtliga villkor som föreskrivs i den nationella lagstiftningen för att få rätt till invaliditetspension inom ramen för systemet för gruvarbetare.

4 För att få rätt till förmånen i Frankrike var vederbörande dock tvungen att åberopa bestämmelserna i artikel 45 i förordning nr 1408/71. Vid beräkningen av denna förmån sammanlades de försäkringsperioder som hade fullgjorts i de båda medlemsstaterna och den franska förmånen beräknades sedan proportionellt.

5 Med tillämpning av nationella regler om hinder för sammanläggning minskade den belgiska institutionen invaliditetspensionen med det proportionellt beräknade franska beloppet och krävde att svaranden skulle betala tillbaka det för mycket utbetalade beloppet.

6 Svaranden i målet vid den nationella domstolen har anfört att den belgiska institutionen, vid tillämpningen av nationella regler om hinder för sammanläggning, har dragit ifrån det teoretiska franska beloppet (2 603,45 FRF) och inte det proportionellt beräknade franska beloppet (2 003,81 FRF per år).

7 Det är den nationella domstolen som skall beakta den omständigheten i samband med frågan om tillämpningen av de nationella reglerna om hinder för sammanläggning.

8 Frågan går ut på om artikel 12 i förordning nr 1408/71, vilken tillåter sammanläggning av förmåner, har företräde framför nationella regler om "hinder för sammanläggning", i fall där gemenskapsbestämmelserna resulterar i en gynnsammare behandling av migrerande arbetstagare än av andra arbetstagare.

9 Förebråelsen att migrerande arbetstagare gynnas i förhållande till andra arbetstagare som aldrig har lämnat sitt land är ohållbar eftersom diskriminering inte kan uppstå i lagliga situationer som inte är jämförbara.

10 Eventuella skillnader till förmån för migrerande arbetstagare beror inte på tolkningen av gemenskapsrätten utan på att det inte finns något gemensamt system för social trygghet eller någon harmonisering av de befintliga nationella systemen. Dessa kan inte avhjälpas genom den nuvarande enkla samordningen.

11 I artikel 12.2 i förordning nr 1408/71 föreskrivs att "Bestämmelserna i en medlemsstats lagstiftning om minskning, innehållande eller indragning av förmåner för den som samtidigt har andra socialförsäkringsförmåner eller annan inkomst får åberopas även om rätten till dessa förmåner har förvärvats enligt en annan medlemsstats lagstiftning eller om inkomsten härrör från en annan medlemsstats territorium. Detta gäller dock inte då en person får förmåner av samma slag på grund av invaliditet, ålderdom, dödsfall (pensioner) eller arbetssjukdom som beviljas av två eller flera medlemsstaters institutioner enligt bestämmelserna i artiklarna 46, 50, 51 eller 60. 1 b."

12 Såsom domstolen redan har fastställt i sin dom av den 21 oktober 1975 i mål 24/75 Petroni (Rec. 1975, s. 1149), är artikel 46.3 oförenlig med artikel 51 i fördraget i den mån den medför att de förmåner som har förvärvats i olika medlemsstater begränsas genom en minskning av beloppet för en förmån som har förvärvats uteslutande med stöd av en medlemsstats nationella lagstiftning.

13 Av detta följer att artikel 46.3 inte är tillämplig om den medför en minskning av den förmån som har förvärvats uteslutande med stöd av en medlemsstats nationella lagstiftning, och att, i ett sådant fall, inte heller artikel 12.2 andra meningen är tillämplig.

14 Om artikel 12.2 andra meningen inte är tillämplig är det artikel 12.2 första meningen som är tillämplig, vilket medför att den nationella lagstiftningens bestämmelser om minskning, innehållande eller indragning av förmåner är tillämpliga på mottagaren.

15 Av artikel 46.1 framgår dock att om tillämpningen av enbart nationella bestämmelser om förvärvande av rätten till och beräkning av förmånen är mindre förmånlig för arbetstagaren än tillämpningen av reglerna om sammanläggning och proportionell beräkning, skall dessa sistnämnda tillämpas.

16 Svaret på frågan blir alltså följande. Om en arbetstagare erhåller pension uteslutande med stöd av en medlemsstats nationella lagstiftning förhindrar inte bestämmelserna i förordning nr 1408/71 att den nationella lagstiftningen, inbegripet nationella regler om hinder för sammanläggning, tillämpas i dess helhet på vederbörande. Om tillämpningen av sådan nationell lagstiftning visar sig vara mindre gynnsam för arbetstagaren än tillämpningen av systemet med regler om sammanläggning och proportionell beräkning skall dock, i enlighet med artikel 46.1 i förordning nr 1408/71, det sistnämnda tillämpas.

Rättegångskostnader

17 De kostnader som har förorsakats Belgiens, Italiens, Nederländernas och Förenade konungarikets regeringar samt Europeiska gemenskapernas kommission, som har inkommit med yttrande till domstolen, är inte ersättningsgilla.

18 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna vid Cour du travail i Mons utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN

– angående de frågor som genom dom av den 21 januari 1977 förts vidare av Cour du travail i Mons – följande dom:

Om en arbetstagare erhåller pension uteslutande med stöd av en medlemsstats nationella lagstiftning förhindrar inte bestämmelserna i förordning nr 1408/71 att den nationella lagstiftningen, inbegripet nationella regler om hinder för sammanläggning, tillämpas i dess helhet på vederbörande. Om tillämpningen av sådan nationell lagstiftning visar sig vara mindre gynnsam för arbetstagaren än tillämpningen av systemet med regler om sammanläggning och proportionell beräkning skall dock, i enlighet med artikel 46.1 i förordning nr 1408/71, det sistnämnda tillämpas.

Kutscher Sørensen Bosco Donner Mertens de Wilmars

Pescatore Mackenzie Stuart O'Keeffe Touffait

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 13 oktober 1977.

A. Van Houtte
Justitiesekreterare

H. Kutscher
Ordförande